

Arbeidsmarkedet nå – desember 2006

"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra Statistikk og utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Eirik Åsland, eirik.asland@nav.no, 21. desember 2006.

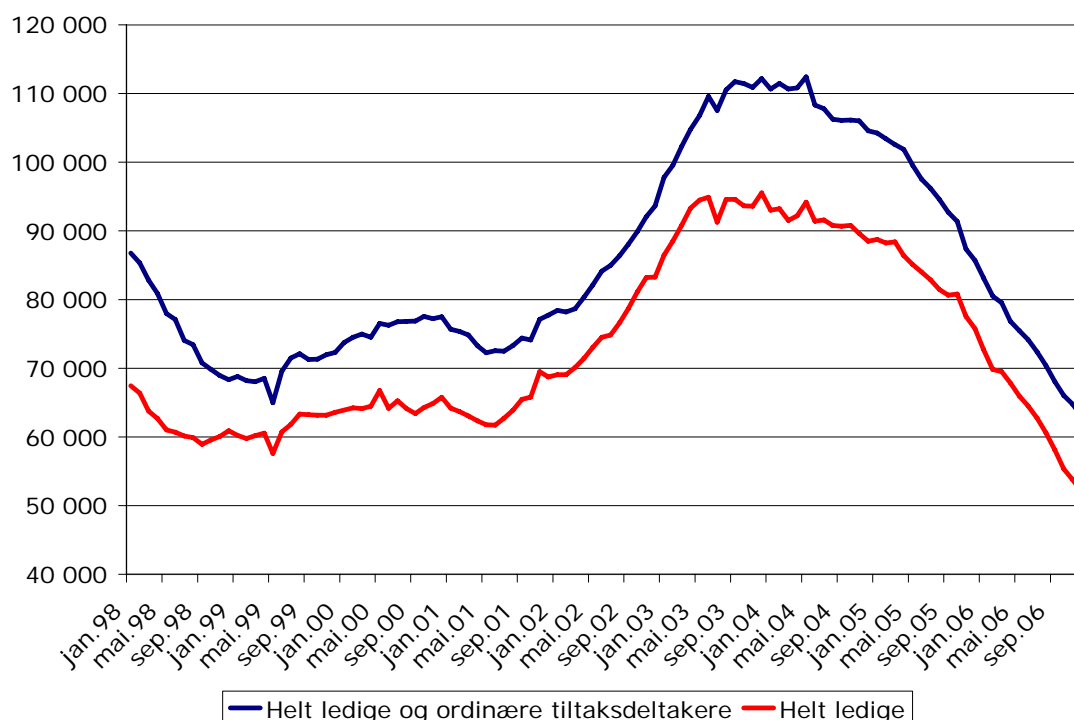
Arbeidsledigheten under 50.000

I løpet av desember har den registrerte arbeidsledigheten blitt redusert med 1.700 personer, justert for vanlige sesongsvingninger. Summen av tiltaksdeltakere og helt arbeidsledige viser en tilsvarende nedgang. Det er fremdeles svært få nye arbeidssøkere som melder seg til NAV, og dette sett i sammenheng med den sterke veksten i tilgangen på ledige stillinger viser at arbeidsmarkedet strammes til ytterligere.

Ved utgangen av desember 2006 var det registrert 49.800 helt arbeidsledige ved NAV (2,1 %), en nedgang på 22.800 (-31 %) sammenlignet med samme måned i fjor. Tallet på ordinære tiltaksdeltakere har gått litt opp.

I løpet av 2006 fikk 382.800 arbeidssøkere bistand fra NAV, noe som er 58.100 færre enn i 2005. Av disse var 269.200 registrert som helt ledige, mot 321.900 i 2005. Det er imidlertid stor gjennomstrømming av arbeidssøkere. I gjennomsnitt var det i 2006 registrert 62.900 helt arbeidsledige (2,6 %), en nedgang på 20.600 (-25 %) fra 2005.

Figur 1. Utviklingen i registrerte helt ledige og summen av antall registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall. Januar 1998 – desember 2006.

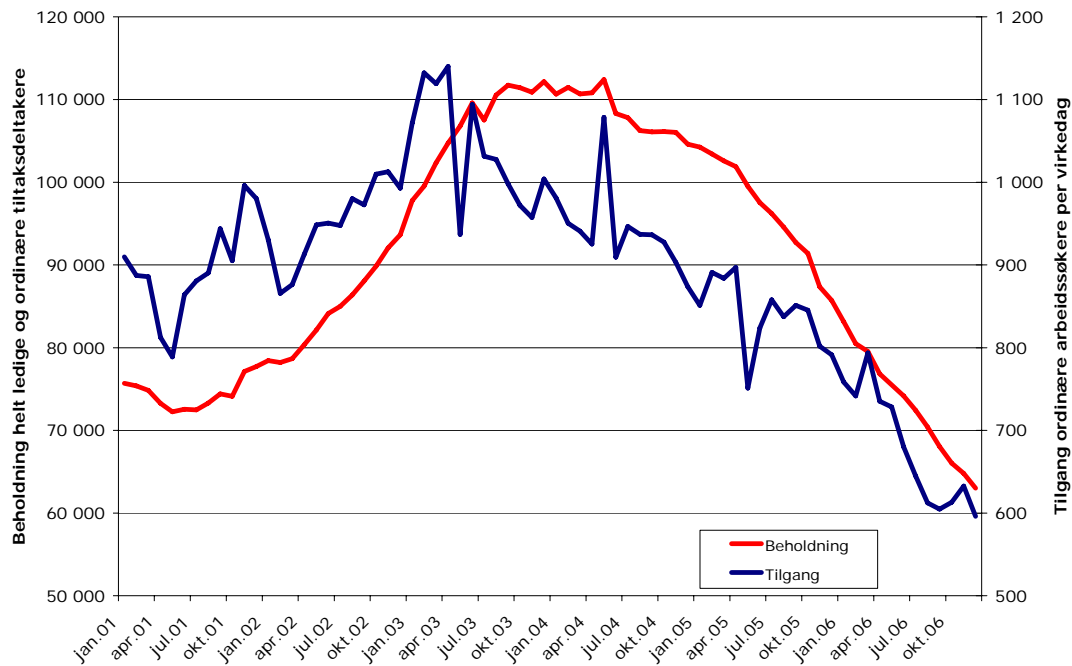

Kilde: NAV.

Lav tilstrømning av nye arbeidssøkere

Tallet på nye arbeidssøkere som meldte seg til NAV har gått ned i desember, og er nå på det laveste nivået i løpet av de årene vi har data for, fra og med 1999. Figur 2 viser at det kan være kortsiktige svingninger i denne størrelsen, men trenden er sterkt nedgående. Det lave nivået på tilgangen av nye arbeidssøkere bekrefter høy aktivitet på arbeidsmarkedet med få oppsigelser og permitteringer.

Figur 2. Tilgangen av ordinære arbeidssøkere per virkedag. Beholdning registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall. Januar 2001 – desember 2006.

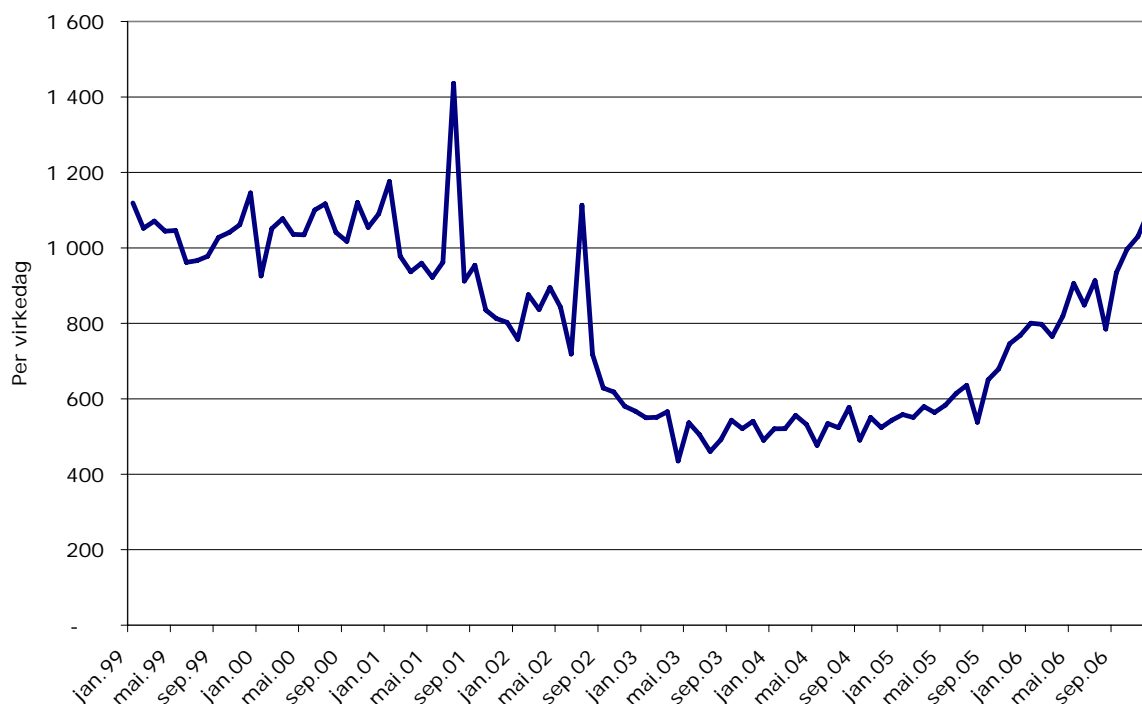
Kilde: NAV.

Mange ledige stillinger

Tilgangen av nye stillinger utlyst i media har økt sterkt i løpet av desember, se figur 3. Nivået er nå omtrent det samme som i 1999-2000. Meldetilbøyeligheten til media kan ha vært høyere den gang enn nå, siden stillingsannonser på internett ikke ble benyttet i like stor grad som nå.

Sammenlignet med desember i fjor har NAV i alt registrert 31 prosent flere ledige stillinger i løpet måneden. Det er en økning i tallet på ledige stillinger for alle yrkesgrupper. Yrkesgrupper med særlig stor økning er barne- og ungdomsarbeid (74 %), kontorarbeid (51 %) og industriarbeid (44 %).

Figur 3. Tilgang ledige stillinger utlyst i media. Januar 1999 – desember 2006. Sesongjusterte tall.

Kilde: NAV.

Den økonomiske utviklingen internasjonalt

Oppgangskonjunktoren i USA ser ut til å være over. Veksten i USA har i stor grad vært drevet av økt privat konsum. Økningen i konsumet har igjen langt på vei vært finansiert av økte boliglån muliggjort av en sterk prisøkning på boligmarkedet. Det har vært en betydelig avkjøling av det amerikanske boligmarkedet den siste tiden, hvor omsetningstiden har steget markert mens prisene og igangsetting av nye bygg har gått ned. Tidligere nedgangskonjunkturer i USA har ofte vist seg først ved et svakere boligmarked, og avmatningen den siste tiden gir dermed betydelig usikkerhet for veksten fremover. Et godt arbeidsmarked med redusert arbeidsledighet og økende sysselsetting kan imidlertid dempe de negative konsekvensene fra et fall i boligprisene.

Euro-området er inne i en periode med sterk vekst. Veksten har i hovedsak vært drevet av økt eksport, men vekst i private investeringer og etter hvert privat forbruk har bidratt. Fremdeles er konsumveksten svak, men det forventes at denne vil ta seg opp. De fleste av tillitsindikatorerne for næringslivet holder seg på et høyt nivå, selv om de har sunket noe den siste tiden. I og med at veksten i eurosone langt på vei er eksportdrevet, er det fare for at en eventuell internasjonal nedgangskonjunktur også vil gi økonomisk tilbakeslag blant disse landene.

Kina og India opplever også sterk vekst. Denne veksten gir positive impulser til Japans økonomi.

Utviklingen i norsk økonomi

Norsk økonomi har vært inne i en oppgangskonjunktur som har vart i mer enn tre år. Det er høy vekst i store deler av økonomien. Høyt nivå på oljeinvesteringene og økning i

eksporten av tradisjonelle varer og tjenester har gitt vekst i industriproduksjonen de siste årene. Vekst i boligbygging og andre investeringer har gitt høy aktivitet i bygge- og anleggssektoren, mens økning i privat forbruk stimulerer aktiviteten innen handel og tjenesteyting.

I følge statistikk fra SSB rapporterer oljerelaterte virksomheter at de regner med høye investeringer også i 2007, noe som gir signaler om at etterspørselen etter arbeidskraft til de oljerettede delene av industrien vil holde seg høy framover.

Tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen i flere sektorer. Et stramt arbeidsmarked øker risikoen for lønns- og prispress i økonomien, og foreløpige tall fra SSB viser at lønnsveksten er på vei opp.

Norges Bank setter nå opp renten i små skritt. Det stramme arbeidsmarkedet tilsier trolig et høyere rentenivå. Imidlertid har lav prisvekst som følge av billigere import, lav internasjonal prisvekst og lavt rentenivå bidratt til at den norske renten har blitt holdt på et relativt lavt nivå.

Nedgang i arbeidsledigheten innenfor alle yrkesgrupper

Arbeidsledigheten har det siste året avtatt betydelig innenfor alle yrkesgrupper, se figur 4.

Ingeniør- og IKT-fag

Ingeniør- og IKT-fag er den yrkesgruppen med sterkest nedgang i ledigheten det siste året (-39 %). Både ingeniører, sivilingeniører, dataingeniører og systemutviklere og programmere har hatt en sterk nedgang i ledigheten. Mange i denne yrkesgruppen arbeider i industri-, bygge- og anleggssektoren og innen forretningsmessig tjenesteyting. Utviklingen i arbeidsledigheten blant ingeniører og teknikere henger derfor sammen med den høye aktiviteten i disse næringene.

Industriarbeid

Også innenfor denne yrkesgruppen avtar ledigheten sterkt (-37 %). Eksempler på yrkesgrupper med sterk nedgang er: Støpere, sveisere, platearbeidere og lignende (-44 %), prosess- og maskinoperatører (-42 %), og automatikere og elektriske montører (-41 %). Ledigheten innenfor industriarbeid er langt lavere enn i forrige høykonjunktur.

Ledere

Innenfor denne yrkesgruppen har ledigheten avtatt med 35 prosent sammenlignet med desember i fjor. Nedgangen er størst for ledere i privat sektor (-40 %).

Klar nedgang i offentlig sektor

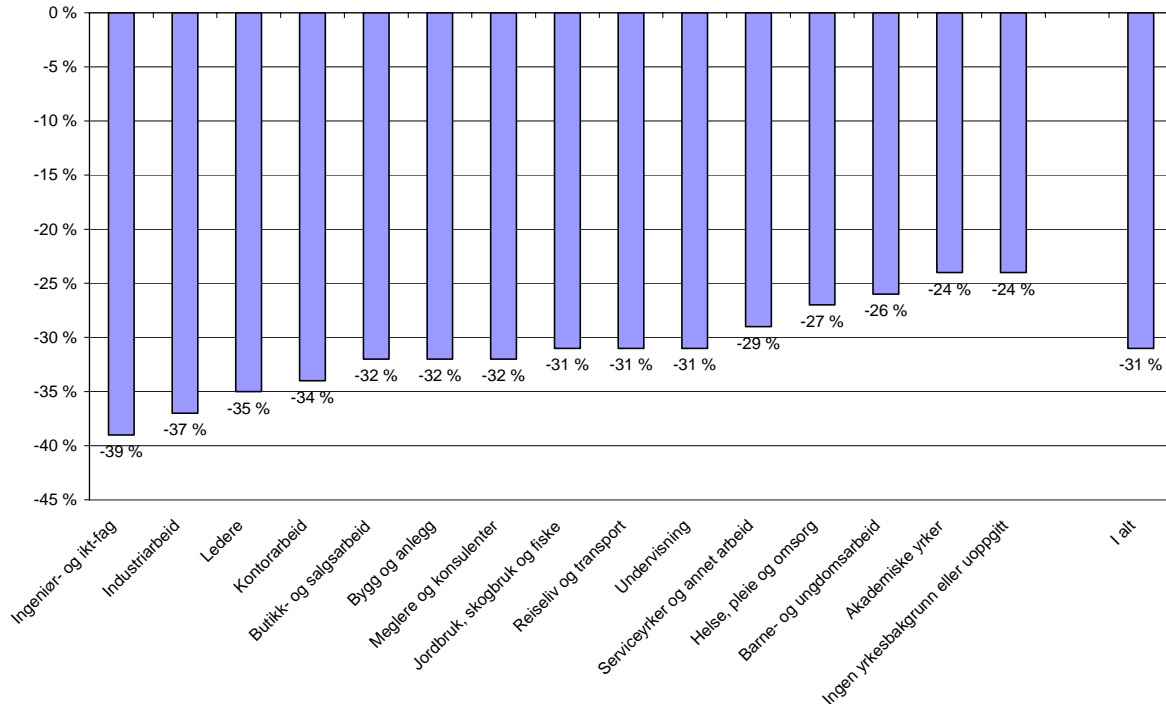
Ledigheten blant yrker som er vanlige i offentlig sektor går også sterkt ned. Yrkesgrupper som undervisning (-31 %) og helse, pleie og omsorg (-27 %) har hatt en betydelig nedgang i ledigheten. I mange av faggruppene er ledigheten på et svært lavt nivå. Fortsatt stigende etterspørsel etter arbeidskraft ventes å gi økende rekrutteringsproblemer innenfor deler av offentlig sektor som for eksempel helse, pleie og omsorg.

Andre yrkesgrupper

Også i yrkesgruppene kontorarbeid (-34 %), butikk- og salgsarbeid (-32 %), meglere og konsulenter (-32 %), og bygg og anlegg (-32 %) er det nå en kraftig nedgang i arbeidsledigheten.

Sammenlignet med desember i fjor har arbeidsledigheten gått minst ned i yrkesgruppene barne- og ungdomsarbeid (-26 %) og akademiske yrker (-24 %). Barne- og ungdomsarbeid er imidlertid den yrkesgruppen som har hatt størst tilgang av ledige stillinger i løpet av måneden (74 %), sammenlignet med samme måned i fjor.

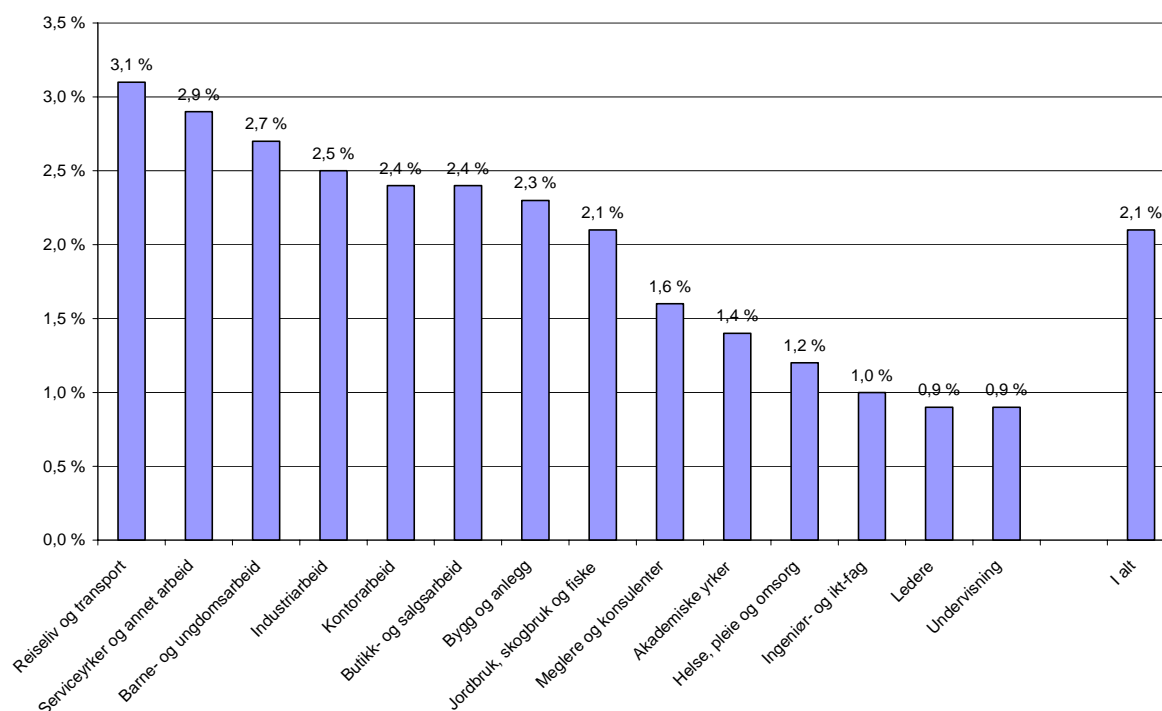
Figur 4. Prosentvis endring i antall registrerte ledige etter yrkesbakgrunn. Desember 2005 – desember 2006.

Kilde: NAV.

Den høyeste ledigheten i prosent av arbeidsstyrken finner vi innen yrkene reiseliv og transport (3,1 %), serviceyrker og annet arbeid (2,9 %) og barne- og ungdomsarbeid (2,7 %), se figur 5. Undervisning (0,9 %), ledere (0,9 %), og ingeniør- og IKT-fag (1,0 %) har den laveste ledigheten.

Figur 5. Antall registrerte ledige i prosent av arbeidsstyrken etter yrkesbakgrunn. Desember 2006.

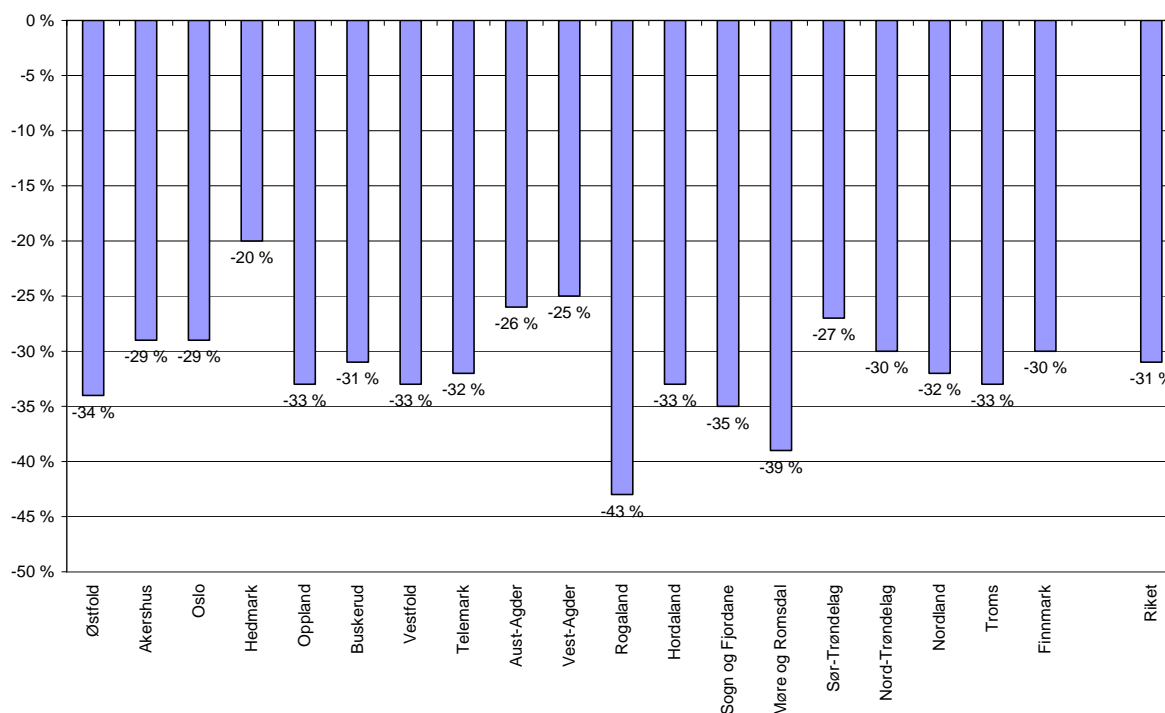
Kilde: NAV.

Nedgang i arbeidsledigheten i alle fylker

Arbeidsledigheten går ned i alle fylker, se figur 6. Den går mest ned i Rogaland (-43 %), Møre og Romsdal (-39 %), og i Sogn og Fjordane (-35 %). Dette er alle fylker som har en relativt stor andel sysselsatte innen industrien. Arbeidsledigheten for personer med industribakgrunn har nesten blitt halvert det siste året i både Rogaland (-47 %) og Møre og Romsdal (-46 %).

Ved utgangen av desember er arbeidsledigheten i prosent av arbeidsstyrken lavest i Sogn og Fjordane (1,3 %), Rogaland (1,4 %) og Oppland (1,5 %). Ledigheten er høyest i Finnmark (3,4 %) og i Oslo (2,8 %).

Figur 6. Prosentvis endring i antall registrerte ledige fordelt på fylke. Desember 2005 – desember 2006.

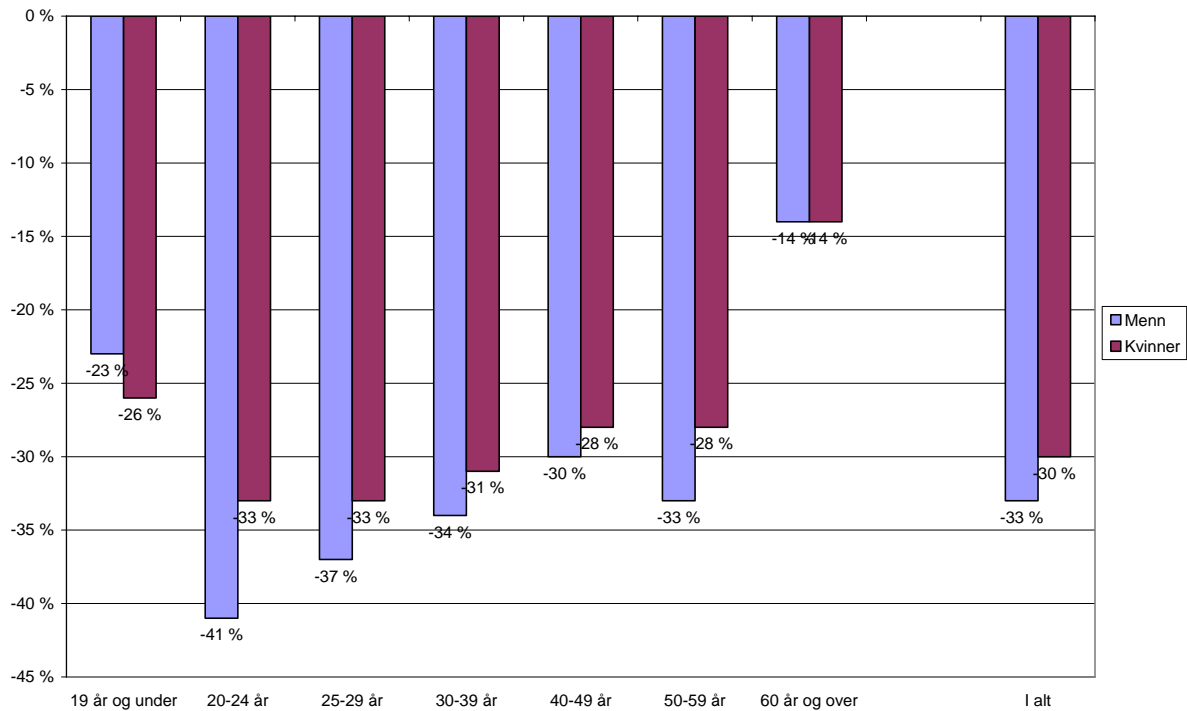

Kilde: NAV.

Sterk nedgang i arbeidsledigheten blant unge menn

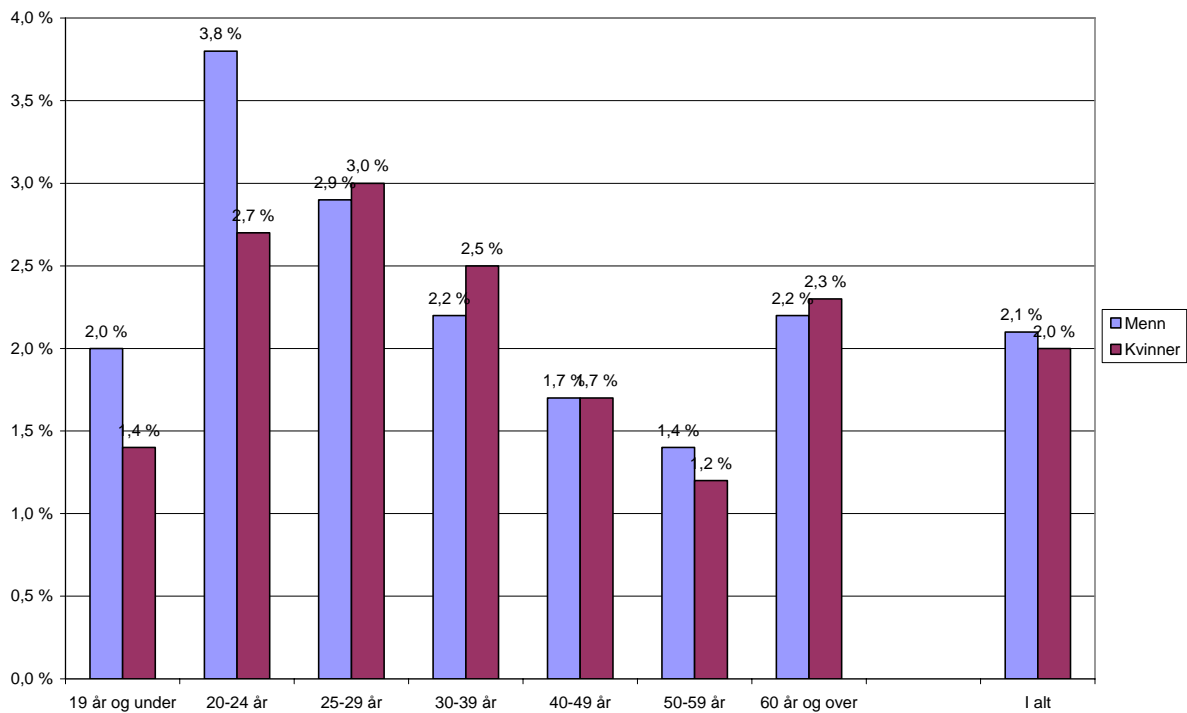
Den registrerte ledigheten avtar mest for menn i alderen 20-29 år, se figur 7. Blant både menn og kvinner er imidlertid ledigheten i prosent av arbeidsstyrken høyest blant personer i denne alderen. Vi ser også at ledigheten går omtrent like sterkt ned for menn og kvinner. Tidligere i denne oppgangskonjunkturen gikk ledigheten langt sterkere ned blant menn enn kvinner, men økt etterspørsel etter arbeidskraft i offentlig sektor har bidratt til sterk nedgang også blant kvinner de siste månedene. Målt i prosent av arbeidsstyrken er ledigheten nå lavere for kvinner (2,0 %) enn for menn (2,1 %), se figur 8.

Figur 7. Prosentvis endring i den registrerte ledigheten etter kjønn og alder, desember 2005 – desember 2006.

Kilde: NAV.

Figur 8. Antall registrerte ledige i prosent av arbeidsstyrken etter kjønn og alder, desember 2006.

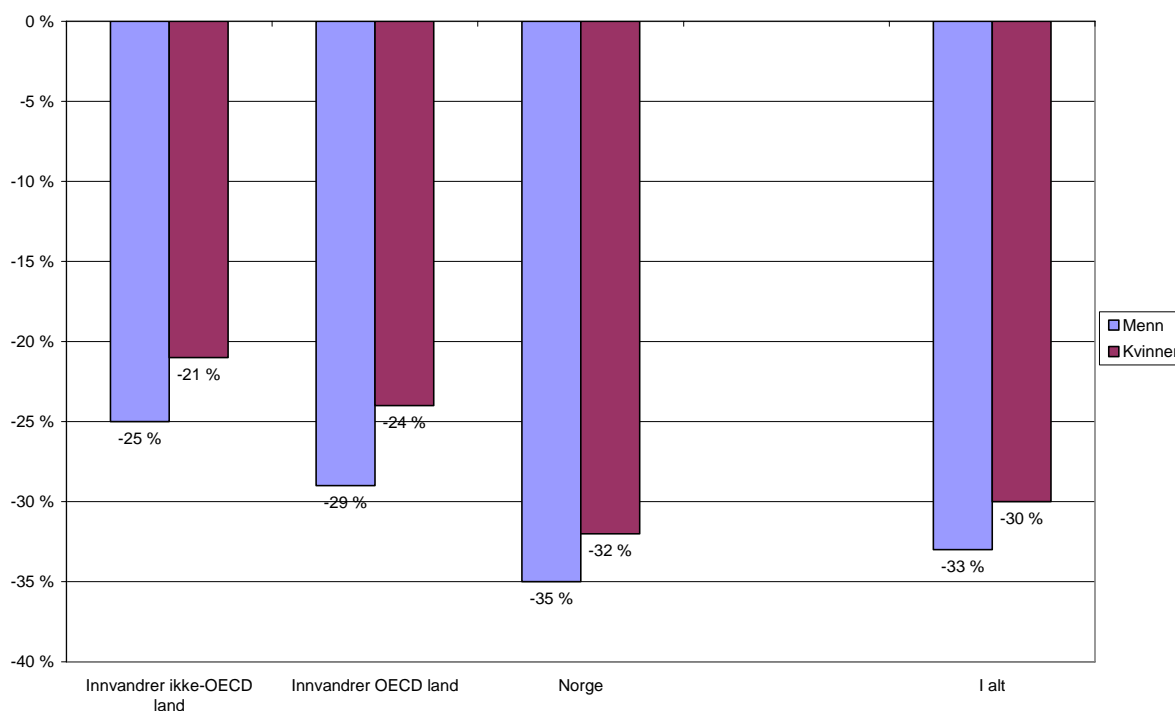

Kilde: NAV.

Arbeidsledigheten mindre ned for innvandrere enn for nordmenn

Utviklingen i ledigheten blant innvandrere¹ følger samme utvikling som blant personer uten innvandrerbakgrunn, men nedgangen er mindre blant de med innvandrerbakgrunn. Kvinner med bakgrunn fra land utenfor OECD har minst nedgang i ledigheten (-21 %), mens blant menn uten innvandrerbakgrunn er det 35 prosent færre ledige enn ved utgangen av desember 2005.

Figur 9. Prosentvis endring i den registrerte arbeidsledigheten etter innvandrerbakgrunn og kjønn. Desember 2005 til desember 2006.

Kilde: NAV.

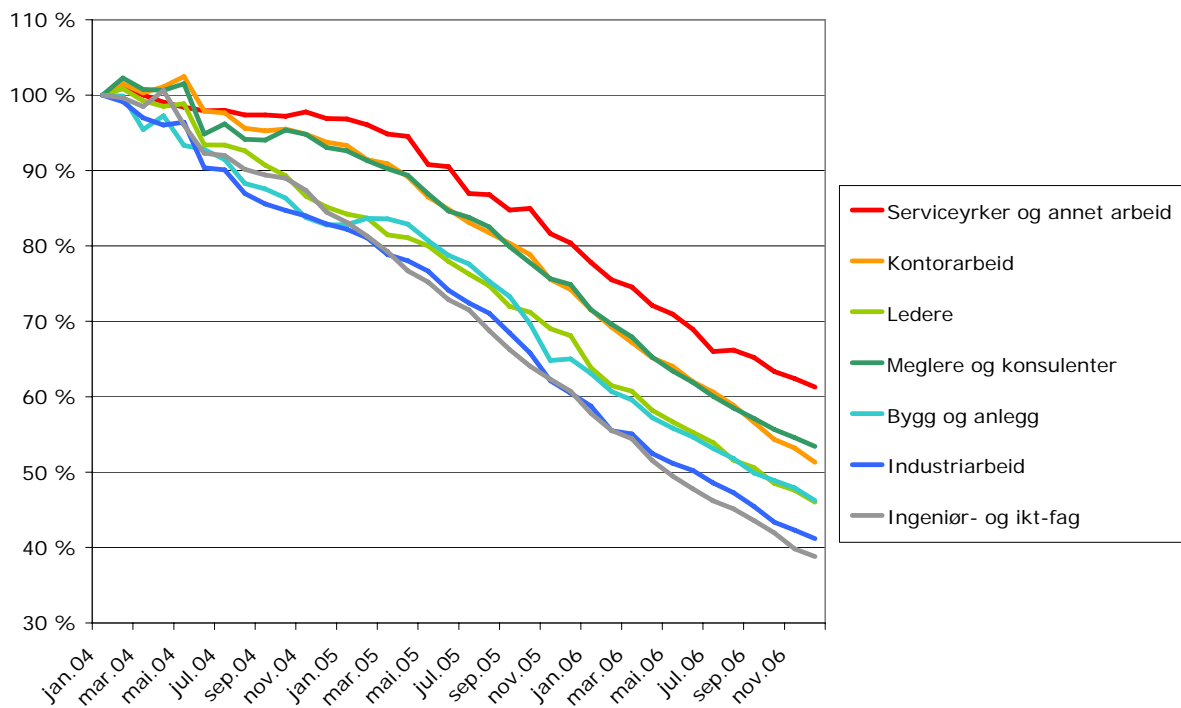
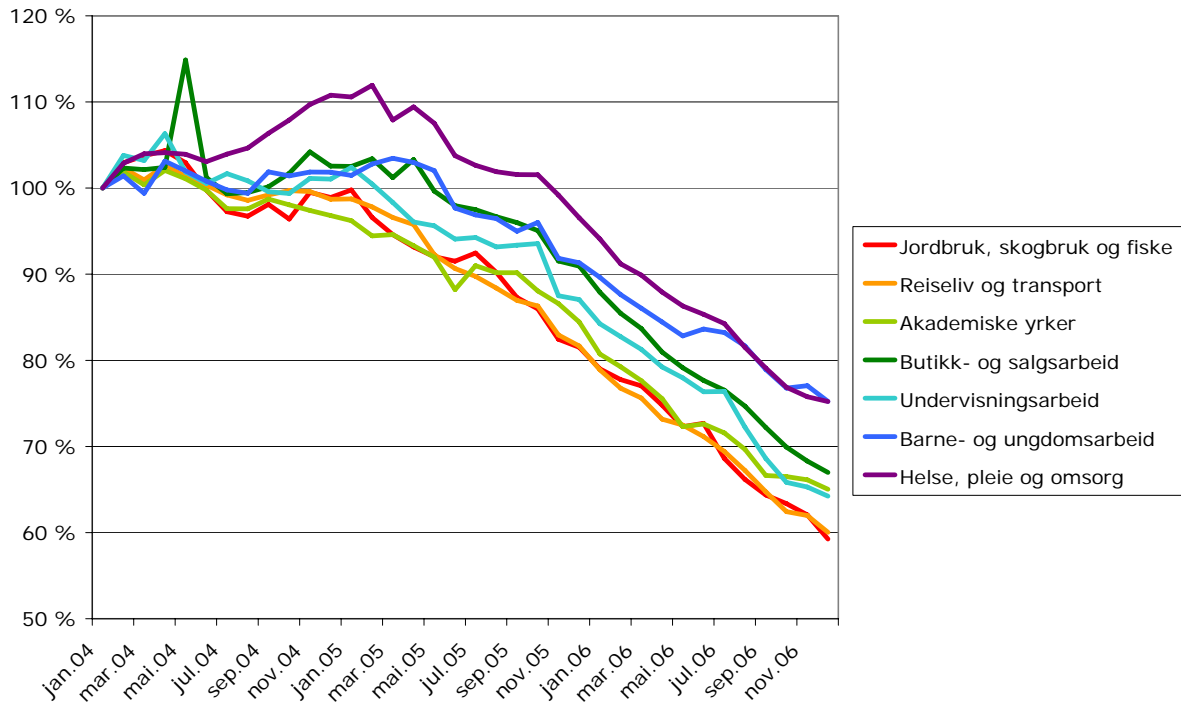
Spesielle forhold knyttet til månedsoppdateringen

De siste årene har arbeidsledighetstallene for desember blitt offentliggjort i romjulen. Selv om tallene for desember i år blir offentliggjort en uke tidligere enn i fjor, er månedsoppdateringen i år gjort på samme tidspunkt som tidligere år. Tallene er derfor sammenlignbare.

¹ I NAVs registre over arbeidssøkere er innvandrere definert som personer som er født utenfor Norge.

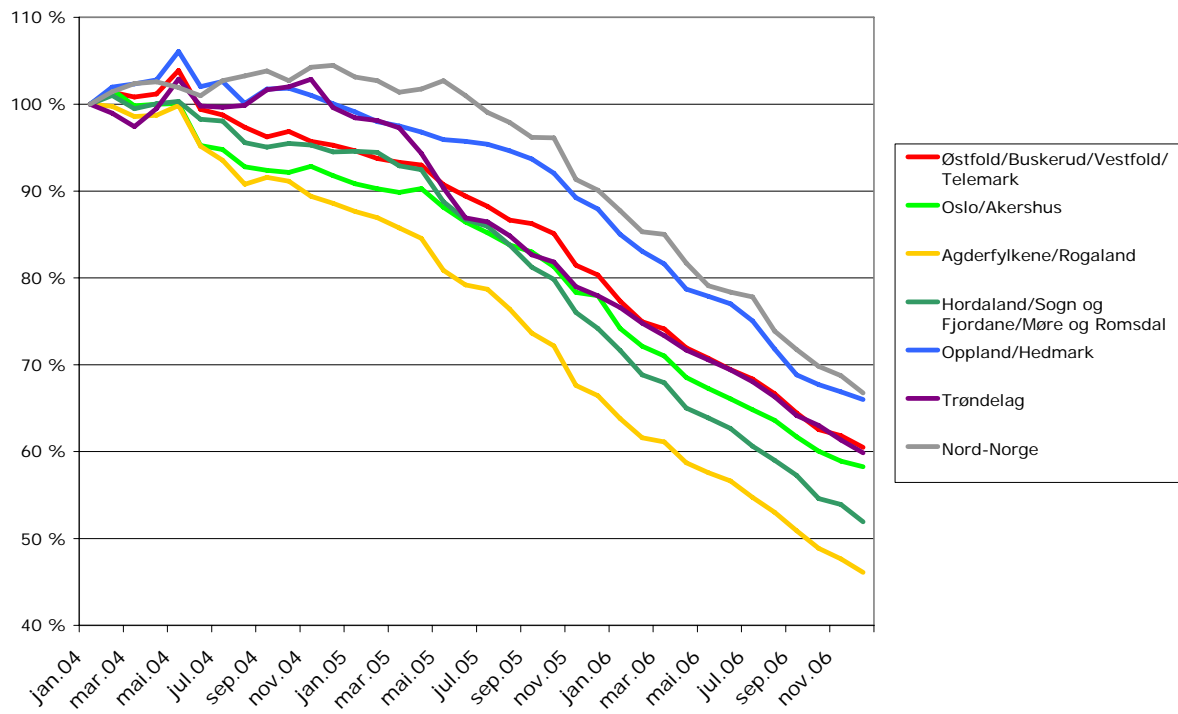
Figurvedlegg

Figur 10 og 11. Utviklingen i summen av registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2004 – desember 2006. Januar 2004 = 100.

Kilde: NAV.

Figur 12. Utvikling i summen av registrerte helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2004 – desember 2006. Januar 2004 = 100.

Kilde: NAV.